

Belangenvereniging Exel en Omstreken

Secretariaat:

Anne Bruggink, Hooislagen 2a, 7241 NJ Lochem

T: 0573-462051, E: info@beo-exel.nl

Aan: College van Burgemeester en Wethouders
Gemeenteraad

Lochem, 6 september 2020

**Betreft: Standpunten Belangenvereniging Exel en omstreken inzake de RES
Inspraak tafelgesprek gemeenteraad 8 september 2020**

Vanuit de Belangenvereniging Exel en omstreken (BEO) is er een werkgroep opgericht die zich bezig houdt met de plannen van de gemeente Lochem inzake de opwekking van duurzame energie en de regionale energie strategie (RES). Inmiddels hebben we de RES en de plannen bestudeerd. Onze standpunten en visie hierover zijn hieronder aangegeven. Deze standpunten zijn een aanvulling op de brief die op 31 januari 2020 door de BEO aan het college van Burgemeester en Wethouders en de fracties van de gemeenteraad is verzonden.

De BEO heeft onder haar leden een enquête gehouden om te peilen hoe de inwoners van het gebied denken over de mogelijke komst van windmolens. Deze enquête is verstuurd naar 240 adressen en geeft met een respons van circa 70% een representatief beeld van de mening van de inwoners van het BEO-gebied.

Uit de door BEO gehouden enquête blijkt dat 87% van de bewoners in ons gebied het niet eens is met de komst van windmolens. Redenen hiervoor zijn dat mensen hinder verwachten en 61% zich zorgen maakt over gezondheidsklachten.

Wat dan wel, want niets doen is geen optie. Bijna 73% van de bewoners uit het BEO-gebied geeft aan dat zij windmolens liever zien op plekken waar als meer geluid of bebouwing aanwezig is zoals grote infrastructuur of industrie. Deze uitkomst wordt ook teruggevonden in de resultaten van de enquête die door de gemeente Lochem is gedaan.

Daarbij geven de bewoners (71%) de voorkeur te geven aan het realiseren van zon op dak. Naast het buitengebied dient naar onze mening ook de industrie hierin haar verantwoordelijkheid te nemen. Hier zie je maar zelden de realisatie van zonnepanelen of de daken van industriepanden. Tevens dient er geïnvesteerd te worden in de energie infrastructuur om deze initiatieven mogelijk te maken. Er zijn initiatieven bekend die niet door kunnen gaan vanwege een overbelasting van het netwerk. Daarnaast dient de subsidieregeling SDE te worden aangepast zodat ook kleinere initiatieven gesubsidieerd kunnen worden.

Als wij kijken naar de omvang van het BEO-gebied (circa 10%) en de oppervlakte reeds gerealiseerde en nog geplande hoeveelheid zonneparken (tevens 10%) vanuit de RES kun je stellen dat het BEO-gebied reeds aan de invulling van de energieopgave heeft voldaan. Daarbij komt dat circa 70% van de energie die opgewekt wordt nodig is voor de industrie bij Lochem. 95% van de respondenten vindt dat deze industrie veel meer zelf dient te ondernemen in het besparen en opwekken van duurzame

Belangenvereniging Exel en Omstreken

Secretariaat:

Anne Bruggink, Hooislagen 2a, 7241 NJ Lochem

T: 0573-462051, E: info@beo-exel.nl

energie. Bijvoorbeeld zoals FrieslandCampina landelijk doet met het Jumpstart project. Het feit dat grootverbruikers door de huidige staffeling van de energiebelasting extreem goedkope energie kopen draagt niet bij aan het ontplooiën van dergelijke initiatieven. Meer evenredigheid in de staffeling van energiebelasting (de vervuiler betaald) zou bijdragen aan een snellere energietransitie.

Tot slot ligt er nog een grote taak voor de politiek in deze transitie. Uit de enquête blijkt dat 79% van de respondenten zich slecht tot matig betrokken voelt in de informatievoorziening en besluitvorming over de invulling van de RES.

Basisstandpunt werkgroep duurzame energie BEO-gebied

Als werkgroep zijn wij positief over de ontwikkeling van duurzame energiebronnen. We zijn echter tegen de opzet van de grootschalige zonneparken en windturbines zoals die nu in de RES voorgesteld worden.

Landgoederen Ampsen en Verwolde zijn de parels van de gemeente Lochem

“Landgoederen Ampsen en Verwolde – er is daar weliswaar ruimte – maar het zijn ook unieke gebieden qua beleving, recreatie, cultuurhistorie. Het zijn de pareltjes van de gemeente, er zijn dus zeer grote mitsen.” Deze tekst staat letterlijk in het document “Verslagen lokale RES ateliers”. Het lijkt er op dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met deze waarden bij de keuze van de gebieden voor windmolens en het lijkt er op dat er andere gebieden beter geschikt zijn. Wij horen graag van de gemeenteraad waarom met deze waarden geen rekening gehouden wordt.

De RES is geen strategie

De RES staat voor Regionale Energie Strategie, echter is dit geen strategie! Het focust zich zeer eenzijdig op de productie van energie uit wind en zon. Mocht de geplande productiecapaciteit gehaald worden zijn wij nog altijd afhankelijk van onze oude energiecentrales doordat de productie niet regelbaar is. Als er een dag weinig zon en geen wind is vallen we terug op de oude techniek waar we juist van af willen. Zonder opslag of buffer verergert de RES de problemen in de energiemarkt, zoals afgelopen zomer met negatieve energieprijzen. Daarbij zal er op zonnige dagen of dagen met veel wind afgeschakeld worden.

Wat Nederland nodig heeft is een totaalplan energie waarbij niet alleen invulling gegeven wordt aan de productie van energie. Nee, een totaalplan hoe wij op een duurzame wijze energie gaan produceren en tegelijk vraag en aanbod bij elkaar brengen.

Indeling een ‘bod’ omliggende RES-regio’s

De gemeente Lochem behoort tot het gebied de achterhoek. Het bevreemd ons dat wij de indeling van de RES-regio’s Lochem niet tot de RES-regio Achterhoek is gevoegd. Als we kijken naar het ‘bod’ dat is gedaan door de naastgelegen gemeente Hof van Twente (een gemeente met meer inwoners dan Lochem) staat dit met 40 hectare zon op land in geen verhouding tot de 400 hectare die de gemeente Lochem wil realiseren. Daarnaast wil de gemeente Hof van Twente géén windmolens, die wel door de gemeente Lochem gepland worden. Wij vragen de gemeenteraad een verklaring te geven voor het enorme verschil tussen deze 2 naastliggende gemeenten.

Belangenvereniging Exel en Omstreken

Secretariaat:

Anne Bruggink, Hooislagen 2a, 7241 NJ Lochem

T: 0573-462051, E: info@beo-exel.nl

Inbreng van Lochem

In de RES wordt gesproken over ongeveer 900 hectare aan zonneparken. Waarom wil de gemeente Lochem hier al 400 hectare voor z'n rekening nemen? Waarom is Lochem "roomser dan de Paus"?

Zonne energie in de RES

In de RES van onze regio wordt "zon op daken" niet meegenomen in de optelsom van op te wekken energie. In andere RES-regio's wordt dit wel meegeteld in het bod. Dit bevreedt ons. Waarom wordt zon op dak niet meegeteld? Temeer omdat in de gemeente Lochem, maar ook in het BEO-gebied een grote hoeveelheid geschikte daken beschikbaar zijn.

Zon en wind enige optie?! Lochem denk groter en denk aan je gebied!

Zoals gezegd de RES is geen strategie doordat hiermee de energie nog niet op te slaan of te sturen valt. Productie en behoefte komt op deze manier nooit bij elkaar. Feit; het oosten is het gebied met de minste windkracht. Feit; het grondgebied van de gemeente Lochem kenmerkt zich door een groot aantal toekomstbestendige veehouderij bedrijven. Je kunt met hun gaan concurreren op de grondmarkt door de aanleg van zonneparken. Onze oproep is om elkaar te versterken en hun neveninkomsten te gunnen door b.v. de energie uit de mest te halen. Dit is regelbaar (op te wekken als er vraag is), dit breder inzetbaar (naast stroom is ook leverbaar gas mogelijk), het effect op ons landelijk gebied is vele malen kleiner en je helpt je lokale ondernemers in plaats van een (vaak buitenlandse) projectontwikkelaar.

Onevenredige verdeling van de lasten

Het probleem van het plaatsen van windmolens ligt vooral bij de direct omwonenden van de molens. Die krijgen de cumulatieve maatschappelijke kosten voor hun rekening, met name de effecten van het geluid, het geknipper, de slagschaduw, de laagfrequente beweging, lekken van broeikasgas, de gezondheidsrisico's, de waardedaling van hun huizen, afname van sociale cohesie, en verlies van hun (cultuur)landschap. De direct omwonenden zijn het kind van de rekening en daar heeft de RES geen aandacht voor. Een (Duits) criterium hiervoor is een minimale afstand molen-omwonende van 10 x tiphoogte, dus 1,5 a 2 km, maar dat is in Nederland niet haalbaar.

Wij verzoeken de echte kosten in kaart te brengen, in plaats van deze als verborgen kosten af te wentelen op de direct omwonenden. Dus als de minimale afstand niet mogelijk is uitkopen van omwonenden, of het bewonervrij maken van een gebied ten behoeve van een windmolencluster.

Lochem is de meest ongunstige hoek voor wind

Het oosten van het land is het gebied met de laagste windhoeveelheid van Nederland. Waarom de gemeente vast houdt aan de visie voor het plaatsen van windmolens zouden we graag toegelicht zien.

Grootschalige alternatieven

Ook landelijke toekomstige mogelijkheden, zoals kernenergie, waterstof productie, import van groene stroom worden in het geheel niet meegenomen. De huidige RES gaat uit van "kleinschalige" oplossingen, die de infrastructuur van het toch al zo dichtbevolkte Nederland nog zwaarder onder druk zetten.

Belangenvereniging Exel en Omstreken

Secretariaat:

Anne Bruggink, Hooislagen 2a, 7241 NJ Lochem

T: 0573-462051, E: info@beo-exel.nl

Windparken wettelijke kaders versus gezondheid en welzijn bewoners

Voor het realiseren van een windpark zijn een aantal wettelijke kaders waaraan voldaan dient te worden. Deze betreffen onder andere geluid, slagschaduw en landschappelijke inpassing. De kaders die hierbij gesteld worden zijn echter te beperkt om de totale risico's voldoende af te dekken. Bij realisatie van een park binnen wettelijke kaders is het heel goed mogelijk dat een groot deel van de bewoners klachten ervaart of na verloop van tijd gaat ervaren. Een voorbeeld is dat de norm zich beperkt tot hoorbaar geluid, echter is geluid slechts een trilling van lucht. Deze gaat lager en hoger dan het hoorbare geluid welke echter wel grote gevolgen voor de mens kan hebben. Andere voorbeelden zijn puls, straling, lichteffecten, trilling. Het overgrote deel van de bewoners in het BEO-gebied maakt zich zorgen over deze gevolgen.

Energiebesparing

De mogelijkheden tot energiebesparing worden in de RES niet duidelijk belicht. De focus ligt op opwekking met zon en wind en niet wat er bespaard kan worden.

Aantrekken nieuwe energie slurpende business door BV NL

De doelstellingen van het klimaatakkoord zijn helder, in 2030 45% reductie en in 2050 95% reductie van de CO2 uitstoot. De gevolgen hiervan zijn groot voor alle betrokken partijen, zo ook voor Nederland. Dat valt niet te rijmen met het laten realiseren van gigantische datacenters door de Nederlandse overheid. Door de ongewenste komst van deze partijen wordt het effect van het klimaatakkoord van Parijs op Nederland vele malen groter.

De energie infrastructuur is onderdeel van het probleem

Er zijn legio bedrijven in het buitengebied die graag willen investeren in duurzame energie (bijvoorbeeld door zonnepanelen op de daken van hun bedrijfsgebouwen of een kleine windmolen <40 mtr). Een deel van deze initiatieven kan niet worden uitgevoerd doordat het netwerk reeds overbelast is en bij realisatie verder overbelast raakt.

Democratisch proces

De mogelijkheden voor inspraak door burgers voor het concept bod in de RES beperkt geweest. We stellen dan ook onze vraagtekens bij de huidige manier van inspraak. Dit is geen goed democratisch proces te noemen, zoals ook blijkt uit onze enquête.

Met vriendelijke groeten,

Belangenvereniging Exel en omstreken